

Komlói Közös Önkormányzati Hivatal Értékelési szabályzat 2020.

KOMLÓI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

A számvitelről szóló, többször módosított 2000. évi C. törvényben (továbbiakban: Szt.) foglaltak, valamint az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet. (továbbiakban: Áhsz.) értelmében - a számviteli politika keretében - **el kell készíteni az eszközök és források értékelési szabályzatát (továbbiakban: szabályzat).**

A Szt. 14. §-ának (5) bekezdése, valamint az Áhsz. 50. § (2) bekezdése rögzíti a szabályzattal kapcsolatos előírásokat.

I. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

1. A szabályzat célja

A szabályzat a Komlói Közös Önkormányzati Hivatal (továbbiakban: Hivatal) eszközeinek és forrásainak mérlegérték megállapítására, illetve az értékelésére vonatkozó szabályokat foglalja magában.

A szabályzat elkészítésének célja, hogy a jogszabályi előírásoknak eleget téve, a Hivatal sajátosságaihoz, adottságaihoz, körülményeihez igazodva meghatározza azokat a szabályokat, módszereket, előírásokat, amelyekkel az eszközök és források értéke meghatározásra kerül, egyértelműen rögzíti – az adott szervezet sajátosságai figyelembe véve – azon eszközök és kötelezettségek értékelési gyakorlatát (az értékelési módokat és eljárásokat).

Továbbá célja e szabályzatnak, hogy az Szt.-ben, valamint az Áhsz.-ben rögzített előírások alapján meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel szervezetünk az eszközeinek és forrásainak mérlegértékét megállapítja, továbbá rögzítésre kerüljenek azok az értékelési elvek, szempontok, illetve szabályok, amelyek kialakítása - a Szt., valamint az Áhsz. felhatalmazása alapján – a Hivatal döntésén alapul.

Tájékoztatást nyújt a belső, illetve a külső ellenőrzés számára a Hivatal könyvviteli és költségvetési beszámolási készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

2. A szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, módosításáért felelős személyek

A szabályzat főbb irányainak meghatározásáért, elkészítéséért, és az elkészült szabályzat jóváhagyásáért, valamint annak végrehajtásáért a költségvetési szerv vezetője a felelős.

A szabályzat tervezetének elkészítésért, tartalmáért, a változtatásra vonatkozó javaslattevélért, aktualizálásért a pénzügyi vezető, illetve az általa kijelölt ügyintéző a felelős.

A szabályzat módosítására akkor van szükség, ha azt az Szt. és az Áhsz. előírásai indokolják, vagy ha a szabályzat elfogadásakor fennálló körülményekben olyan változás következik be, amely a változtatást szükségessé teszi. A módosítást a módosítási igény felmerülésekor azonnali hatállyal, de legalább a jogszabályban előírt határidőben kell végrehajtani.

3. A szabályzat hatálya

A Szabályzat hatálya az alábbi Önkormányzatokra, Nemzetiségi Önkormányzatokra és a Közös Önkormányzati Hivatalra (továbbiakban együtt: költségvetési szervek) terjed ki:

- Komló Város Önkormányzat,
- Mánfa Község Önkormányzata,
- a Komlói Közös Önkormányzati Hivatal,
- Komló Város Német Nemzetiségi Önkormányzata,
- Komló Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata,
- Komló Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzata,
- Mánfai Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

(A településrészi önkormányzatok költségvetései Komló Város Önkormányzat költségvetésének részét képezik.)

A szabályzat a - Szt., valamint az Áhsz. végrehajtására vonatkozóan - a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

1. A mérlegben szereplő eszközök értékelésének általános szabálya.
2. Az egyidejűleg beszerezett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközök, értékpapírok, készletek nyilvántartásának rendje.
3. A vagyoni értékű jog, szellemi termék, tárgyi eszközök, valamint a tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékhelyesbítésének általános szabálya
4. Térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök, illetve ajándékként, hagyatékként kapott eszközök, a többletként fellelt eszközök, értékelése
5. A követelés fejében átvett eszköz, valamint a csere útján beszerezett eszköz bekeverülési (beszerzési) értéke
6. Terven felüli értékcsökkenés elszámolásának és visszaírásának szabálya
7. Követelések könyvviteli mérlegben kimutatott értéke
8. Az értékvesztés elszámolásának és visszaírásának feltételrendszere
9. A külföldi pénzürtékre szóló részesedések, értékpapírok, a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a követelések és kötelezettségek, az egyéb sajátos elszámolások, valamint az időbeli elhatárolások mérlegben szereplő értéke
10. A mérlegben szereplő források értékelésének általános szabálya.
11. A mérlegben szereplő egyes források értékelése
12. Vagyonértékelés során alkalmazandó értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálás szabályai, felelősei

II. AZ ÉRTÉKELÉS SZABÁLYAI

1. A mérlegben szereplő eszközök értékelésének általános szabályai

A Szt. 46. §-ában, valamint az Áhsz. 21. §-ában foglalt előírások alapján

- a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöket,
- a nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközöket,
- a követeléseket,
- a pénzeszközöket

a Szt., valamint az Áhsz. szerinti bekerülési (beszerzési, előállítási) értéken kell értékelni, csökkentve azt a Szt.-ben, valamint az Áhsz.-ben rögzített, értékcsökkenés (immateriális javak, tárgyi eszközök), illetve értékvesztés összegével, növelve a visszafírt terven felüli értékcsökkenés, illetve értékvesztés összegével.

Az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és – a Szt.-ben szabályozott esetek kivételével – egyedileg értékelni kell.

A Szt. 46. § (3) bekezdése alapján a szabályzat hatálya alá tartozó költségvetési szerveknél a különböző időpontokban beszerzett, előállított, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél a tényleges beszerzési áron történő értékelést alkalmazzuk.

2. Az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközök, értékpapírok, készletek nyilvántartásának rendje

Az Áhsz. 20. § (2) bekezdésében foglaltak alapján az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett

- tárgyi eszközöket,
- értékpapírokat,
- készleteket

csoportosan is nyilván lehet tartani.

A hivatkozott jogszabályban biztosított választási lehetőséggel élve a Hivatal az Áhsz. 20. § (2) bekezdésében felsorolt és ott megfogalmazott feltételeknek megfelelő eszközöket egyedileg tartja nyilván.

3. A vagyoni értékű jog, szellemi termék, tárgyi eszközök, valamint a tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékhelyesbítésének általános szabálya

A szabályzat hatálya alá tartozó költségvetési szervek nem kívánnak élni a vagyoni értékű jog, szellemi termékek, tárgyi eszközök, továbbá a befektetett pénzügyi eszközök - Szt. 57.§ (3), valamint az Áhsz. 19. § (2) bekezdésében biztosított - piaci értékre történő átértékelésének lehetőségével.

4. Térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök, illetve ajándékként, hagyatékként kapott eszközök, a többletként fellelt eszközök, értékelése

A térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök, illetve ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (nem adminisztrációs hibából származó többlet) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke:

- ha az eszközök átadója ÁH-n kívüli szereplő és az átadási-átvételi dokumentációban nem kerülnek meghatározásra az értékek – akkor az eszközöknek az állományba vétel időpontjában ismert piaci, forgalmi értéke,
- ha az eszközök átadója ÁH-n belüli szereplő, akkor az érvényes jogszabályi előírásoknak megfelelően az átadási-átvételi dokumentációban fel kell tüntetni az eszközök érték jellemzőit (bruttó, elszámolt értékcsökkenés, nettó, becsült, maradvány értékek),
- a többletként fellelt eszközök esetében az értékek meghatározása az eszközöknek az állományba vétel időpontjában ismert piaci, forgalmi értéke alapján történik.

A piaci értéket dokumentálni kell. A dokumentumok elkészítéséért az átvételről szóló okiratot és/vagy előterjesztést előkészítő személy a felelős. A piaci, forgalmi érték jóváhagyására a polgármester, az intézményvezető, a nemzetiségi önkormányzat elnöke jogosult.

A térítésmentes átvételhez és ajándékozási szerződéshez ÁFA fizetési kötelezettség kapcsolódhat, így a hatályos jogszabályi előírásokat figyelembe kell venni az átadási-átvételi dokumentáció előkészítése során.

5. A követelés fejében átvett eszköz, valamint a csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke.

Követelés fejében eszközöket, készleteket elfogadni csak abban az esetben és mértékben lehet, ha és amekkora összegben a pénzbeli teljesítés nem lehetséges.

A követelések fejében átvett eszközök bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke, figyelembe véve a hatályos jogszabályi előírásokat.

Amennyiben az átvett eszköz számlázott és kötelezettségként kimutatott ellenértéke **alacsonyabb, mint a követelés könyv szerinti értéke**, és a fennmaradó követelés további érvényesítésére nincs lehetőség, a különbözetet – mint elengedett tartozást – egyéb ráfordításként kell elszámolni. Részbeni kielégítés esetén a követelések %-os arányú megosztását kell elvégezni, eltérő döntés hiányában. Ez esetben az SZMSZ szerinti követelés elengedésre vonatkozó szabályokat is alkalmazni kell.

A csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke.

6. Terven felüli értékcsökkenés elszámolásának és visszairásának szabálya

Az Áhsz. 17. § (5) bekezdése alapján **terven felüli értékcsökkenési leírást** kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszközöknél elszámolni akkor, ha

- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

A **terven felüli értékcsökkenés visszairására** vonatkozó szabályokat az Áhsz. 19. § (1) bekezdése rögzíti.

A tárgyi eszközök terven felüli értékcsökkenésének meghatározásához és annak visszairásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását, valamint a terven felüli értékcsökkenési leírására és annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítését.

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje a tárgynegyedévet követő hónap 10. napja.

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítéséért a Vagyonnyilvántartás vezetője a felelős.

A terven felüli értékcsökkenést és annak visszairását a gazdasági vezető hagyja jóvá.

Az Áhsz. 21.§ (2) bekezdése alapján a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést a koncesszió jogosultja, a vagyonkezelő adatszolgáltatása alapján kell megállapítani.

7. Követelések könyvviteli mérlegben kimutatott értéke

Az Áhsz. 13. § (5) bekezdése alapján a mérlegben a követelések között az egységes rovatrend szerinti rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott követeléseket kell kimutatni mindaddig, amíg azokat

- pénzügyileg vagy egyéb módon nem rendezték,
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) 97. §-a szerint el nem engedték, vagy
- behajthatatlan követelésként le nem írták.

A mérlegben a követelést az elfogadott, elismert összegben, illetve a Szt., és a jelen szabályzat alapján elszámolt **értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.**

A követelésekről való lemondás esetén Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének mindenkorai vagyon rendelete és SZMSZ-e alapján kell eljárni.

Behajthatatlan követelést a könyvviteli mérlegben nem lehet kimutatni, azt az Áhsz. 26. § (11) bekezdés alapján a különféle egyéb ráfordítások között el kell számolni.

Behajthatatlannak az a követelés minősíthető, amely megfelel az Áhsz. 1. § (1) bekezdés 1. pontjában leírt feltételek valamelyikének.

A behajthatatlanság tényét és a behajthatatlannak minősített követelés összegét bizonyítani (dokumentálni) kell.

A behajthatatlan követelés leírása nem minősül – az Áht. 97. §-ban meghatározott – követelés elengedésnek.

8. Az értékvesztés elszámolásának, visszaírásának feltételrendszere

8.1. Gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetések

A Szt. 54-56. §-ában, valamint az Áhsz. 18. §-ában előírt szabályok szerint a **gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetéseknél** – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – **értékvesztést kell elszámolni**, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbség összegében, **ha ez a különbség**

- **tartósnak mutatkozik és**
- **jelentős összegű.**

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetések értékvesztésének elszámolásánál figyelembe kell venni az Áhsz. 18. § (2) bekezdésében leírtakat, miszerint: „A nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, a készletek és a követelések értékvesztésének elszámolása során **akkor kell a különbséget jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer** – tulajdonosi joggyakorló szervezeteknél a részesedések, értékpapírok esetén a tízmillió – **forintot.**”

A különbség akkor tekinthető tartósnak, ha az két egymást követő gazdasági évben fennáll.

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetések piaci értékének meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,
- a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,
- a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt, külföldi pénzügyi értékre szóló befektetés esetén a Szt. 60. §, valamint az Áhsz. 20. § szerinti, a költségvetési év mérleg fordulónapjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértéken.

Amennyiben a befektetésnek a mérleg készítés kori piaci értéke jelentősen magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbséggel a korábban elszámolt **értékvesztést visszaírással csökkenteni kell.** Az értékvesztés visszaírásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az Áhsz. 15. § szerinti beszerzési értéket.

Azoknál a tételeknél, ahol az előző évben már számoltunk el értékvesztést, de annak mértéke nem éri el tárgyévi értékvesztés összegét, akkor a tárgyévi elszámolandó értékvesztés összegének meghatározása során figyelembe kell venni a már elszámolt értékvesztést és csak a különbözetet kell tárgyévi értékvesztésként elszámolni.

A felülvizsgálat során tett **megállapításokról írásos dokumentumot** (pld. feljegyzés, jegyzőkönyv) **kell készíteni**.

Az írásos dokumentumban rögzíteni kell az értékvesztés okát, mértékét.

Az értékvesztés, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje - a beszámoló elfogadását követően, legkésőbb - június 30-a.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó **javaslat elkészítéséért** a jogi ügyintéző a felelős.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó **javaslat jóváhagyására** a gazdasági vezető a jogosult.

8.2. Hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírok

A **hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapíroknál** – függetlenül attól, hogy azok a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepelnek – **értékvesztést kell elszámolni**, ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír könyv szerinti értéke és – (felhalmozott) kamatot nem tartalmazó – piaci értéke közötti veszteségjellegű – **különbözet**

- **veszteségjellegű**
- **tartósnak mutatkozik és**
- **jelentős összegű.**

A **hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírok** – függetlenül attól, hogy azok a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepelnek – **értékvesztésének elszámolásánál figyelembe kell venni az Áhsz. 18. § (2) bekezdésében leírtakat, miszerint:** „A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, a készletek és a követelések értékvesztésének elszámolása során **akkor kell a különbözetet jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer** – tulajdonosi joggyakorló szervezeteknél a részesedések, értékpapírok esetén a tízmillió – **forintot.**”

A **különbözet akkor tekinthető tartósnak**, ha az két egymást követő mérlegfordulónapon fennáll.

A **hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírok** – függetlenül attól, hogy azok a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepelnek – piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a) az értékpapír (felhalmozott) kamattal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, piaci értékét, annak tartós tendenciáját,
- b) az értékpapír kibocsátójának piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, azt, hogy a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor a névértéket (és a felhalmozott kamatot) várhatóan megfizeti-e, illetve milyen arányban fizeti majd meg.

Amennyiben a **hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírok** – függetlenül attól, hogy azok a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepelnek – mérleg készítés kori piaci értéke jelentősen magasabb, mint a könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt **értékvesztést visszaírással csökkenteni kell**. Az értékvesztés visszaírásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az Áhsz. 15. § szerinti beszerzési értéket, illetve ha a beszerzési érték magasabb a névértéknél (névérték felett vásárolt értékpapírnál), az értékvesztés visszaírásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az adott értékpapír névértékét.

Azoknál a tételeknél, ahol az előző évben már számoltunk el értékvesztést, de annak mértéke nem éri el tárgyévi értékvesztés összegét, akkor a tárgyévi elszámolandó értékvesztés összegének meghatározása során figyelembe kell venni a már elszámolt értékvesztést és csak a különbözetet kell tárgyévi értékvesztésként elszámolni.

A felülvizsgálat során tett **megállapításokról írásos dokumentumot** (pld. feljegyzés, jegyzőkönyv) **kell készíteni**.

Az írásos dokumentumban rögzíteni kell az értékvesztés okát, mértékét.

Az értékvesztés, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje a tárgyévet követő év február 15-e.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítéséért az analitikus nyilvántartás vezetését végző személy a felelős.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat jóváhagyására a gazdasági vezető jogosult.

8.3. Követelések

A Szt. 54-56. §-ában, valamint az Áhsz. 18. §-ában előírt szabályok szerint a követelések minősítése alapján a költségvetési év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat jóváhagyására a gazdasági vezető jogosult.

8.3.1. Az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések besorolásának elvei, dokumentálásának szabályai.

Az Áhsz. 18. § (3)-(6) bekezdése alapján

- a **közhatalmai bevételekre vonatkozó követelések és**
- az **adók módjára behajtandó kis összegű követelések** (Áhsz. 1.§ 5. pont)

értékelése során az értékvesztés összege a kötelezettek együttes minősítése alapján **egyszerűsített értékelési eljárással**, azok csoportos értékelésével is meghatározható, **az értékvesztést, illetve annak visszairását nem kell tételesen meghatározni.**

Az **egyszerűsített értékelési eljárás** alá vont kötelezettek státuszuknak megfelelően

- A.) a folyamatos működésükben korlátozott adós,
 - B.) folyamatosan működő adós
- szerinti csoportosításban kell részletezni.

A **folyamatos működésükben korlátozott adósokat** a következő csoportosításban kell részletezni:

- a.) felszámolás alatt lévő
- b.) csődeljárás alá vont,
- c.) végelszámolása alatt lévő,
- d.) jogutód nélkül véglegesen megszűnt,
- e.) szüneteltetett vállalkozó.

A **folyamatosan működő adósokkal** szembeni követeléseket lejáratauk szerint tovább kell bontani:

- a.) 90 napon belüli,
- b.) 91-180 napos,
- c.) 181-360 napos, és
- d.) 360 napon túli

minősítésű kategóriákra.

A minősítési kategórián belül az adós működési státuszát a mérleg/mérlegjelentés készítéskor érvényes állapot szerint kell figyelembe venni.

Az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések értékelése során az értékvesztés összegének megállapítása az Integrált gazdálkodási rendszer Adó szakrendszerében készül, az előző évi tapasztalati adatok alapján.

A közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések értékvesztését, illetve annak visszairását az Áhsz. 53. § (6) bekezdés e) pontjában foglaltak alapján a **negyedéves könyvviteli zárlat keretében el kell végezni.**

Abban az esetben, ha korábban elszámolt értékvesztés mértéke nem éri el tárgyévi értékvesztés összegét, akkor a tárgyévi elszámolandó értékvesztés összegének meghatározása során figyelembe kell venni a már elszámolt értékvesztést és csak a különbözetet kell tárgyévi értékvesztésként elszámolni.

Az értékvesztés, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje a tárgynegyedévet követő hónap 10. napja.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítéséért a nyilvántartást vezető személy a felelős.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat jóváhagyására a pénzügyi irodavezető a jogosult, kivéve az az Integrált gazdálkodási rendszer Adó szakrendszerében megállapított értékvesztésre.

8.3.2. Egyszerűsített eljárás szerinti csoportos értékelést nem alkalmazható követelések

A **8.3.1. pontba nem tartozó követelések** az esedékesség időpontjában történt fizetés illetve nem fizetés, valamint a késedelem időtartamától függően a következők szerint **minősítendők egyedileg**.

A Szt. 55. § (1) bekezdése alapján „A vevő, az adós minősítése alapján az üzleti év mérleg fordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, **ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.**

Az Áhsz. 18. (2) bekezdése szerint: ”a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forráseszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, a készletek és a **követelések értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbözetet jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer – tulajdonosi joggyakorló szervezeteknél a részesedések, értékpapírok esetén a tízmillió – forintot.**”

A követelés könyvszerinti értéke és annak várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet **akkor tekintendő tartósnak**, ha a késedelem időtartama meghaladja a 180 napot.

A mérleg fordulónapján meglévő követeléseket – **egyedileg** – a következők szerint **kell minősíteni:**

Minősítési kategória	A fizetési késedelem időtartama
kiváló minősítésű követelés	Nincs késedelem. mérleg fordulónapján fennálló követelés pénzügyi rendezése a mérleg fordulónapját követően esedékes.
jó minősítésű követelés	A késedelem a mérlegkészítés időpontjáig megszűnt, vagy 1-90 nap. ▪ A mérleg fordulónapján fennálló lejárt esedékességű tartozás megfizetése a mérlegkészítés időpontjá-

	ig megtörtént. ▪ Az esedékesség napja és a mérlegforduló napja közötti időtartam 1–90 nap, és a mérleg fordulónapján fennálló lejárt esedékességű követelést pénzügyileg vagy egyéb módon a mérlegkészítés időpontjáig nem rendezték.
közepes minősítésű követelés	91-180 nap az esedékesség napja és a mérlegforduló napja közötti időtartam meghaladja a 90 napot, de nem több 180 napnál, és a mérleg fordulónapján fennálló lejárt esedékességű követelést pénzügyileg vagy egyéb módon a mérlegkészítés időpontjáig nem rendezték.
rossz minősítésű követelés	180 napnál több az esedékesség napja és a mérlegforduló napja közötti időtartam meghaladja a 180 napot, és a mérleg fordulónapján fennálló lejárt esedékességű követelést pénzügyileg vagy egyéb módon a mérlegkészítés időpontjáig nem rendezték.

A fentiek figyelembe vételével a **rossz minősítésű követelések után elszámolandó értékvesztést a 1. sz.mellékletben mutatjuk be. Az elszámolandó értékvesztés összege a könyvvizsgálóval egyeztetésre kerül.**

Az előző év(ek)ben elszámolt **értékvesztés összegét vissza kell írni** azokban az esetekben amikor az alacsonyabb értéken való értékelés okai már nem, illetve csak részben állnak fenn.

Azoknál a tételeknél, ahol az előző évben már számoltunk el értékvesztést, de annak mértéke nem éri el tárgyévi értékvesztés összegét, akkor az elszámolandó értékvesztés összegének meghatározása során figyelembe kell venni a már elszámolt értékvesztést és csak a különbözetet kell tárgyévi értékvesztésként elszámolni.

8.4. Vásárolt, valamint saját termelésű készletek

- a) Ha a **vásárolt készlet** (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a **saját termelésű készlet** (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

- b) A **vásárolt készlet** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a **saját termelésű készlet** bekerülési (előállítási) értékét - **az a) pontban foglaltakon túlmenően** - csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését – a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával – ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

Amennyiben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja könyv szerinti értékét, a különbözettel a **korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell**. Az értékvesztés visszaírásával a készlet könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az Áhsz. 16. §-ában meghatározott bekerülési értéket.

Abban az esetben, ha korábban elszámolt értékvesztés mértéke nem éri el tárgyévi értékvesztés összegét, akkor a tárgyévi elszámolandó értékvesztés összegének meghatározása során figyelembe kell venni a már elszámolt értékvesztést és csak a különbözetet kell tárgyévi értékvesztésként elszámolni.

Az értékvesztés, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje a tárgyévet követő év február 15-e.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítéséért a nyilvántartás vezetését végző személy a felelős.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat jóváhagyására a gazdasági vezető a jogosult.

9. A külföldi pénzürtékre szóló részesedések, értékpapírok, a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a követelések és kötelezettségek, az egyéb sajátos elszámolások, valamint az időbeli elhatárolások mérlegben szereplő értéke

Az Áhsz. 21. § (10) bekezdésében foglalt előírás alapján a külföldi pénzürtékre szóló

- részesedések,
- értékpapírok,
- a valutapénztárban lévő valutakészlet,
- a devizaszámlán lévő deviza,
- a követelések és
- kötelezettségek,
- az egyéb sajátos elszámolások, valamint
- az időbeli elhatárolások

mérlegben szereplő értékét az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell a mérlegben meghatározni.

10. A mérlegben szereplő források értékelésének általános szabálya

A mérlegben

- a saját tőkét,

- a kötelezettséget – külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségek kivételével –,
- az egyéb sajátos forrásoldali elszámolásokat,
- a passzív időbeli elhatárolásokat

könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A **külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségek** mérlegértékét az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell meghatározni.

11. A mérlegben szereplő egyes források értékelése

11.1. A költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek

A költségvetési évet követően esedékes kötelezettségeket

- a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és
- a finanszírozási kiadások

szerinti tagolásban kell a mérlegben kimutatni.

A költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek között csak a mérleg fordulónapját követően esedékes összeg mutatható ki.

A kötelezettség mérleg fordulónapja előtt esedékes összegét a költségvetési évben esedékes kötelezettségek között kell a mérlegben kimutatni.

11.2. A költségvetési évben esedékes kötelezettségek

A költségvetési évben esedékes kötelezettségeket

- a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és
- a finanszírozási kiadások

szerinti tagolásban kell a mérlegben kimutatni.

Az áruszállításból, a szolgáltatásteljesítésből származó, **általános forgalmi adót is tartalmazó, a költségvetési évben (a mérleg fordulónapjáig) esedékes kötelezettségeket** a szabályzat hatálya alá tartozó költségvetési szervek által elismert, számlázott összegben kell kimutatni mindaddig, amíg az nem került kiegyenlítésre, vagy egyéb módon rendezésre (pld.: elengedés, beszámítás).

Az ilyen jellegű kötelezettségek mérlegben történő szerepeltetésének nem feltétele, hogy a számla készítésének időpontja a mérleggel lezárt évben legyen. Minden olyan számlának meg kell jelenni a mérlegben, amely a mérlegkészítés időpontjáig megérkezik a szabályzat hatálya alá költségvetési szervekhez, és a számlázás alapjául szolgáló teljesítés – a teljesítésigazolás szerint – a mérleggel lezárt évben megtörtént.

Nem kell a kötelezettséget a mérlegben kimutatni, ha arról a szállító, szolgáltató írásban lemond, vagy ha a kötelezettség törvényi rendelkezés alapján elévült.

Az egyéb rövidlejáratú kötelezettségeket az egyeztetett könyvszerinti értékben, illetve a névszerinti analitikus nyilvántartásban szereplő összeggel megegyező értéken kell a mérlegben szerepeltetni.

12. Vagyonértékelés során alkalmazandó értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálás szabályai, felelősei

Amennyiben egy Önkormányzat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló többször módosított 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 109. §-a alapján vagyonkezelői jogot létesít, a vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során – a Áhsz. 50. § (2) bekezdés d) alapján – a következők szerint kell eljárni.

A vagyonértékelést értékbecslővel, illetve a nettó nyilvántartás szerinti értéken kell elvégezni.

A vagyonértékelési eljárás során figyelembe kell venni:

- a vagyonkezelői joggal érintett eszközök
 - = múltbeli bekerülési értékét,
 - = jelenlegi bekerülési értékét,
 - = jelenlegi műszaki állapotát,
- a múltbeli bekerülési érték alapján elszámolt, elszámolandó tervszerinti értékcsökkenési leírás összegét,
- az üzembe helyezéstől eltelt időt,
- az önkormányzati feladatellátás jelenlegi színvonalát, a szolgáltatás kapacitásának kihasználtságát,
- minden olyan körülmény, ami a vagyon értékét, valamint a vagyonkezelői jog értékét befolyásolja.

A vagyonértékelés elkészítéséért a vagyonkezelést előkészítő ügyintéző felelős a testületi döntés megalapozása céljából.

A vagyonértékelésről írásos dokumentumot (bizonylatot) kell készíteni, melyért a vagyonértékelést végző személy/szervezet felelős.

Ez a szabályzat 2020.02.01.-től lép hatályba, a 2017.07.01 naptól hatályos eszközök és források értékelési szabályzata ettől az időponttól hatályát veszti.

Komló, 2020.01.20.

.....
dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

Mellékletek

A rossz minősítésű követelések után elszámolandó értékvesztés, a szabályzat 8.3.2. pontja alapján

A követelés esedékessége	Elszámolandó értékvesztés %-a	Folyamatos működésben korlátozott az adós, az elszámolandó értékvesztés %-a
mérleggel lezárt év 01.01. - 07.01. közötti időszak	0	100%
mérleggel lezárt évet megelőző év	20	100%
mérleggel lezárt évet megelőző 2. év	50	100%
mérleggel lezárt évet megelőző 3. év	80	100%
mérleggel lezárt évet megelőző 4. év és az azt megelőző évek	100	100%

